Cena 50 hal.

Nowy Dziennik wychodzi codziennie rano, także w poniedziałki.
Adres redakcyi i administracyi: Kraków, ul. Stradom 13.
Nr telefonu 279. w nocy 1556.
Rękopisów nie zwraca się.
Konto czek. P. K. O. Nr. 141.123.
Nakładem Galicyjskiej Spółki Wydawniczej w Krakowie.

Nowy Dziennik

Cena 50 hal.

Prenumerata w Krakowie mies. 12 K. kwart. 36 Kor., z odnoszeniem do domu mies. 14 Kor. kwart. 41 Kor. Na prowincyi 14, kwart. 41 K. Za granicą: mies. 16 Kor. kwart. 47 Kor. Cena ogłoszeń: 40 h. za 1 mm. 2-szp. Zawiadomienia ślubne i gratulacye: 20 koron.

Rok II. Kraków, poniedziałek 25 sierpnia 1919. Nr. 180

Nowy konflikt na tle polityki kolonialnej.

Kraków, 23 sierpnia.

(g) Rywalizacya mocarstw europejskich na bliskim i dalekim Wschodzie wypełnia historyę całego XIX i XX wieku. Na tem tle wybuchły wszystkie wojny, jakie prowadzono w ostatnich 120 latach. Dyplomaci i politycy państw europejskich prześcigali się nawzajem w coraz bardziej wyrafinowanych intrygach i konszachtach politycznych, byle tylko gdzieś w Azyi zdobyć sobie jakąś pozycyę, pomyślaną zwykle jako punkt oparcia dla coraz to większych zaborów w bliższej lub dalszej okolicy. Polityka kolonialna państw europejskich miała na celu przedewszystkiem eksploatacyę gospodarczą danego obszaru w drugim rzędzie powiększenie własnego splendoru i na wypadek wojny, obsadzenie ważnych punktów strategicznych i często też zdobycie rezerwoarów dla rekrutacyi wojska.

Narody europejskie polityką kolonialną wiele się nie zajmowały. Czynili to tylko zawodowi dyplomaci a nawet parlamenty bardzo rzadko miały sposobność zajmować się temi kwestyami. Bo też politykę kolonialną uprawiano zwyczajem starej dyplomacyi zręcznie i pokryjomu. W tajnych układach rozstrzygano o losach milionów ludności obcej krwi i rasy. Ale na wypadek zbrojnego konfliktu nie wahano się wciągać całego narodu w wojnę w obronie splamionego honoru w jakiejś oazie azyatyckiej.

Tak było dotąd. Anglia i Niemcy, Francya i Rosya, Włochy i Belgia, wszystkie te państwa prowadziły »swoją« politykę kolonialną. Interesy ich popadały bardzo często w sprzeczność ze sobą, to też atmosfera polityczna była wskutek tego wiecznie nasycona i nie raz groził ostry wybuch. Wojna światowa zdawało się, oczyści tę atmoferę. Niemcy leżą powalone, o poważnej niemieckiej polityce kolonialnej na długi czas jeszcze mowy nie będzie. Konferencya pokojowa w Paryżu powołana do rozstrzygnięcia wszystkich kwestyi spornych między państwami a narodami, nie zostawi — tak sądzono — ani jednego konfliktu niezałatwionego. Liga narodów weźmie pod swe skrzydła opiekuńcze wszystkie narody, wielkie i małe, w Europie jakoteż w innych częściach świata.

Ale oto powstała w Paryżu odnośnie do krajów azyatyckich i wogóle pozaeuropejskich koncepcya tzw. mandatowa. Argumentowano w wielu wypadkach bardzo słusznie, że hasło samostanowienia można tylko zastosować do narodów stojących na pewnym poziomie cywilizacyi i politycznie dojrzałych. W tych obszarach Azyi i Afryki, gdzie tych warunków niema (a osądza to konferencya paryska) odda się mandat jednemu z pięciu głównych mocarstw. K t ó r e z mocarstw, o tem ma rozstrzygnąć większość ludności danego kraju.

Kwestya mandatowa jest szczególnie aktualną wobec zamierzonego rozbioru Turcyi. W ostatnich dniach jednakowoż zaprzątała żywo świat polityczny wiadomość o objęciu przez Anglię protektoratu nad P e r s y ą. Persya stanowiła jeszcze przed wojną zarzewie konfliktu między państwami europejskiemi, w szczególności między Anglią, Rosyą i Turcyą. Zmarły przed kilku dniami były rosyjski minister spraw zagranicznych I z w o l s k i zręcznie kierował polityką rosyjską w Persyi, która niedługo przed wojną została podzieloną na dwie tzw. »sfery interesów«, Anglii i Rosyi. Podczas wojny mało słyszeliśmy o Persyi. Turcya wyciągała od czasu do czasu głębiej tam swoje macki, powalona dziś razem z Niemcami nie wchodzi więcej w rachubę. Ale też i bolszewicka Rosya ustąpiła z terenu spornego, pozostała sama Anglia, która jak zwykle zręczną i cichą polityką wzmocniła tam swój wpływ tak dalece, że szach i rząd perski zawarł układ z Anglią, mocą którego ta obejmuje mandat wzgl. protektorat nad Persyą.

Trzy są przyczyny, dla których we Francyi, Stanach Zjednoczonych a także w niektórych kołach angielskich sprawa ta wywołała tak znaczne oburzenie. Kwesya perska nie została wcale poruszona na konferencyi pokojowej. Zarzucają więc Anglii, że samowolnie wbrew zasadom przez siebie tak często głoszonym i jak niektórzy twierdzą, wbrew woli ludności perskiej narzuciła tejże swój protektorat. Niektóre koła koalicyi stoją i — to jest druga przyczyna — na stanowisku, że Persya należy do tych krajów, którym należy dać zupełną samodzielność i niepodległość. Wreszcie i to jest punkt najważniejszy, zazdraszcza F r a n c y a Anglii tego nowego nabytku kolonialnego, dającego teraz Anglii władzę prawie nad wszystkiemi pokładami nafty na świecie.

Francya znajduje się od r. 1917 w ostrym konflikcie z Anglią z powodu Syryi i Palestyny. Sprawa ta obchodzi nas Żydów bezpośrednio. Francya chce zagarnąć całą Syryę, mimo, że ludność tamtejsza w swej większości, jak to stwierdziła ostatnio komisya amerykańska (o czem donosimy wewnątrz numeru) jest za oddaniem mandatu Angli lub Stanom Zjednoczonym. Anglia okazała dotychczas w swej polityce kolonialnej tyle wyrozumiałości dla potrzeb specyficznych ludów kolonie zamieszkujących, takie znaczne dawała im swobody polityczne a przytem zapewniła tak korzystny rozwój gospodarczy, że ludy chętnie widzą mandat Anglii, jeżeli na razie jeszcze nie mogą tworzyć samodzielnych organizmów państwowych.

Tak zdaje się, ma się też rzecz z Persyą. W parlamencie angielskim oświadczył niedawno, podsekretarz stanu dla spraw zagranicznych H a r m s w o r t h, że rząd brytyjski nie miał wcale zamiaru objąć protektoratu nad Persyą, ale życzeniu samego rządu perskiego nie mogła Anglia odmówić. A propozycya perska wskazuje na to, że Persya, wierząc w przyjazne zamiary Anglii wobec niej, chętnie ofiarowuje Brytanii ten mandat. Tem oświadczeniem odparował rząd angielski pierwszy zarzut, stawiany mu. Na zapytanie zaś lorda Cecila na tem samem posiedzeniu parlamentu angielskiego, oświadczył Harmsworth, że sprawa mandatu nad Persyą przedłożona zostanie do zatwierdzenia Lidze Narodów.

Rywalizacya Anglii z Francyą otrzymała nowy materyał palny, który grozi kiedyś wybuchem. Konferencya pokojowa musi już teraz wszystkie punkty sporne tak załatwić, ażeby starcie było możliwie wykluczone i obie strony były przeświadczone o sprawiedliwości powziętych uchwał. A stanie się to tylko wtedy, skoro respektowaną będzie w każdym wypadku wola ludności, a nie martwe litery tajnych traktatów lub ambicye i interesy dyplomatów, kupców lub książęt.

Pogromy na Ukrainie.

Wiedeń. PAT. Wiedeńskie biuro koresp. donosi iskrowo z Odessy: Odeski komitet żydowski przedłożył konferencyi pokojowej dokładne sprawozdanie o pogromach na Ukrainie. W Elisabethgradzie trwał pogrom dwa dni przyczem zabito 315 Żydów. W miejscowościach Bogra została cała ludność z wyjątkiem jednej kobiety i 5 dzieci wymordowana. W Płoskirowie zabito 5500 Żydów. W Złotopolu pogrom trwał 8 dni. W Nebomirgorowie pogrom trwał 5 dni i zabito 200 Żydów. W Kubiczu wymordowano całą ludność żydowską. Pogromy odbyły się prawie we wszystkich większych miastach.

Moskwa. (B. K.) Z Kijowa donoszą, że pogromy na Ukrainie w ostatnich dwóch miesiącach spowodowały szkodę przeszło o ś m i u m i l i o n ó w r u b l i.

Pan Petlura umywa ręce.

Ukraińskie biuro prasowe we Wiedniu donosi w telegramie iskrowym z Kamieńca podolskiego: »Naczelny komendant Petlura wystosował do prezydenta ministrów Martosa, ministra wojny i ministra dla spraw żydowskich telegram, w którym donosi, że zarówno on jakoteż komenda jego armii zwalczają z całą stanowczością pogromy ludności żydowskiej. Petlura atwierdza, że Żydzi ponieśli ofiary około budowy samodzielnej republiki ukraińskiej. Wrogowie naszego państwa komuniści i bolszewicy urządzili pogromy na ludność żydowską. Naczelny komendant wyraża nadzieję, że armia ukraińska sprowadzi ostatecznie spokój w kraju i weźmie na siebie ochronę ludności żydowskiej. Naczelny komendant stwierdza, że agitacya pogromowa prowadzoną jest na tyłach armii ukraińskiej przez b o l s z e w i c k i c h prowokatorów z którymi tak rząd ukraiński jakoteż wojsko ukraińskie prowadzą nieubłaganą walkę«.

Pan Petlura nareszcie odezwał się. Po kilkumiesięcznej bestyalskiej orgii żołnierzy jego w dzielnicach żydowskich, Berdyczowa, Żytomierza, Proskurowa, Felsztyna i wielu innych miast Ukrainy i południowej Rosyi opamiętał się ataman Petlura i puszcza w świat aż w drodze iskrowej — jak mu teraz spieszno — dementi. Faktowi strasznych rzezi na Ukrainie zaprzeczyć się nie da, więc zwala się całą winę na bolszewików. Znamy tą śpiewkę. Atoli myli się p. Petlura skoro sądzi, że mu ktoś uwierzy. Autentyczne rewelacye przewodniczącego centralnego komitetu ratunkowego w Kijowie adw. Golsteina, które niedawno zamieściliśmy, jakoteż sprawozdania sekretarza tegoż komitetu Stefana Grossmana, który wraz z Drem Koralnikiem wyjechał teraz z Ukrainy do Londynu, nie nasuwają najmniejszej wątpliwości co do ohydnych mordów popełnianych na dziesiątkach tysięcy bezbronnych Żydów ukraińskich przez rozewrzeczonych Petlurowców. Obecnie gdy wiadomości o tych strasznych czynach dochodzą do wiadomości Europy, odkrywa Petlura swoje miłosierne serce dla Żydów, którym nawet wystawia świadectwo, że »złożyli ofiary na budowę samodzielnej republiki ukraińskiej«. W pierwszych dniach istnienia samodzielnej Ukrainy wschodniej, kiedy Żydzi posiadali tam zaczątki autonomii narodowej rzeczywiście szczerze zaczęli współpracować około budowy nowego państwa. Stwierdzić jednakowoż należy, że niepodległa Ukraina wschodnia splamiła się krwią żydowską i żadne dementi ani zapewnienia nie potrafią zmyć tej hańby »niepodległej« Ukrainy. Żydowstwo całego świata dowiedziawszy się obecnie o tem strasznem piekle, w jakiem żyją ich bracia na Ukrainie domaga się a powołani reprezentanci czynią też obecnie w tym kierunku usiłowania w Paryżu, Londynie i Nowym Jorku, aby koalicya c z y n n i e wkroczyła przeciw Petlurze, zbadała dokładnie przebieg pogromów i położyła wreszcie kres haniebnym stosunkom na Ukrainie.

Epilog pogromu strzyżowskiego przed sądem.

Wyrok uwalniający.

(Telefonem od naszego specyalnie wysłanego sprawozdawcy).

Rzeszów, 23 sierpnia. W piątek 22 bm. odbył się przed Trybunałem orzekającym sądu okręgowego w Rzeszowie proces przeciw Goldzie Horowitz i Izraelowi Aronowi Bergerowi, oboje ze Strzyżowa, oskarżonym o zbrodnię gwałtu publicznego przez nieuprawnione ograniczenie wolności osobistej Anny Szafrańskiej w Strzyżowie Przewodniczącym trybunału był radca Mościcki, jako wotanci zasiadali radcy Łobos, Piątkowski i Redcn, oskarżenie wniósł prokurator Brzostyński, bronili adw. dr. Leib Landau z Przemyśla (Horowitzową) i dr. Reich z Rzeszowa (Bergera).

Rozprawa trwała z przerwą obiadową od godz. pół 9 przed południem do godz. pół 9 wieczór.

Przesłuchano 12 świadków i rzeczoznawców lekarzy. Wnioskom prokuratora i obrony o odroczenie rozprawy celem przeprowadzenia wizy lokalnej oraz przesłuchanie szeregu świadków odciążających, odmówiono.

Po przemówieniu prokuratora i świetnej obronie dr. Landaua i dra Reicha. wydał trybunał **wyrok uwalniający oboje oskarżonych.**

Powody, jakie przytoczyło przewodniczący, uczyniły na żydowskiej części bardzo licznego audytoryum ogromnie przykre wrażenie. (Dokładny przebieg procesu podany w następnym numerze.

Utrudnienia emigracyi do Ameryki.

S. Germain. B. K. »Liberte« donosi, że posłowie amerykańscy Johnson i Sherman wnieśli w Izbie amerykańskiej projekt ustawy, zakazującej bezwarunkowo imigracyi do Ameryki na przeciąg 2 lat. Emigranci. którzy się podczas wojny nie naturalizowali, aby uchylić się od służby wojskowej mają być wykazani. Po 2 latach mają zostać wpuszczeni tylko ci, którzy z góry oświadczają gotowość przyjęcia obywatelstwa amerykańskiego.

Nadzwyczajne posiedzenie konwentu seniorów

w sprawie Górnego Śląska.

Warszawa, PAT. Dnia 23 sierpnia Konwent seniorów odbył dziś w południe posiedzenie pod przewodnictwem marszałka Trąmpczyńskiego. Z ramienia rządu wzięli udział w posiedzeniu prezydent ministrów Paderewski, wiceminister Skrzyński, podsekretarz stanu dr Wróblewski i minister Seyda. Przedmiotem obrad była sprawa Górnego Śląska.

Konwent seniorów jednomyślnie wyraził aprobatę dotychczasowej polityce rządu, opierającej się na wiernem dotrzymaniu ratyfikowanego traktatu pokojowego i domagał się. aby rząd właśnie ze względu na przepisy traktatu pokojowego przyznającego Górny Śląsk Polsce, z całą energią w drodze dyplomatycznej zażądał za pośrednictwem rządów sprzymierzonych od rządu niemieckiego natychmiastowego zaprzestania dotychczasowego systemu nieludzkiego ucisku polskiej ludności, a mianowicie odwołania tych osób, tych urzędników i tych oddziałów wojska, które dopuściły się zbrodni przeciw polskiej ludności.

Z rokowań polsko-niemieckich.

Wiedeń. PAT. »Neue Freie Presse« donosi z Berlina pod datą 22 sierpnia. Obrady w sprawie Górnego Śląska, które rozpoczęły się dziś przedpołudniem zakończyły się w południe, Komisya wojskowa koalicyjna z generałem Dupontem na czele, odjechała na Górny Śląsk. Część polskiej delegacyi odjedzie do Warszawy. Polacy zamierzają powrócić pod warunkiem, że do tego czasu komisya koalicyjna zawiadomi, że na Górnym Śląsku zapanowały znów uporządkowane stosunki i że sądy doraźne zostały zniesione. Rząd niemiecki podczas całego przebiegu rokowań polsko-niemieckich stał na stanowisku, że zwierzchność nad Górnym Śląskiem przysługuje Niemcom i na tem stanowisku pozostonie i nadal.

Praga PAT Czeskie biuro prasowe donosi na podstawie holenderskiego biura prasowego. Wczoraj obradowała polsko-niemiecka komisya w obecności członków misyi koalicyjnej i ustanowiła komisyę wojskową która uda się na Górny Śląsk. Komisyę będą prowadzili niemieccy oficerowie.

Warszawa. PAT. Jak się dowiadujemy z kompetentnego źródła zosłały rokowania polsko niemieckie w Berlinie przerwane i odroczone na czas nieograniczony. Podjęcie dalszych rokowań zależne będzie od zmiany sytuacyi na Górnym Śląsku i stanowiska rządu niemieckiego.

Reprezentant Hoovera żąda od Niemców zaprzestania egzekucyi.

Warszawa. PAT. Pułkownik Goodyear jako reprezentant Hoovera zwrócił się do władz niemieckich na Górnym Śląsku z żądaniem natychmiastowego zaprzestania wszelkich egzekucyi. Każdy poszczególny wypadek ukarania powstańca ma być oddany do zbadania komisyi postronnej. Niemieckie władze wojskowe ogłosiły, że każdy żołnierz niemiecki przekraczający granicę polską, będzie rozstrzelany.

Sprawa cieszyńska przed konferencyą pokojową.

Paryż. PAT. Komisya kongresowa dla spraw polskich wspólnie z komisyą dla spraw czeskich pod przewodnictwem Cambona wypracowały już projekt załatwienia sprawy cieszyńskiej. Komisya generała Leronda ukończyła już prace nad statutem Galicyi Wschodniej. Do decyzyi rady pięciu jeszcze nie doszło

Delegacya ukraińska w Warszawie.

Warszawa. PAT. Do Warszawy przybyła ukraińska misya nadzwyczajna w składzie następującym: prof. Pyłypczuk, b. minister komunikacyi. — pułkownik Lipnickyj, P. Pawłuk, były wiceminister rolnictwa — i p Tulipa dyrektor departamentu politycznego ministerstwa spraw zagranicznych. Celem przyjazdu delegacyi jest przedewszystkiem pozyskanie pomocy w walce przeciwko bolszewikom. Delegacya w deklaracyi przedwstępnej zgłosiła całkowite dessinteressement w sprawie Galicyi wschodniej i oświadczyła, że wszelkie prawa Polaków będą odtąd uszanowane

Japonia a Litwa.

Warszawa. Tel. wł. Litewskie biuro informacyjne otrzymało z Mitawy wiadomość, że sekretarz poselstwa japońskiego w Sztokholmie, p. Kiteda, przyjedzie w tych dniach do Kowna dla poinformowania się o nowem państwie i nawiązania stosunków z rządem litewskim.

Wielki zjazd chłopski w Warszawie.

Warszawa, Tel. wł. Niebawem odbędzie się tu wielki zjazd chłopski polityczny, na który mają przybyć włościanie z różnych dzielnic Polski, a również posłowie sejmowi stronnictwa ludowego. Posłano także zaproszenie posłowi Daszyńskiemu, którego obecność na zjeździe uważana jest za nieodzowną. Na zjazd ma zjechać 10.000 chłopów.

Ameryka przyjmuje projekt Ligi narodów z zastrzeżeniami.

Paryż. (Iskrowo W. B. K.) Donoszą z Waszyngtonu: Według rezolucyi senatora Pittmana zatwierdzonej przez Wilsona, traktat pokojowy ma zostać przyjęty z następującymi zastrzeżeniami. Przedkłada się senatowi traktat do ratyfikacyi, z tem że poszczególne klauzule traktatu mają obecnie i na przyszłość być interpretowane w następujący sposób:

1) Członek Ligi narodów, który chce wystąpić z niej, ma sam jeden zawyrokować czy do czasu tego spełnił wszystkie swoje międzynarodowe zobowiązania.

2) Podjęte przez członka Ligi narodów środki dla przestrzegania nietykalności terytoryalnej, oraz niezawisłości politycznej innego członka Ligi narodów — bez względu na to, czy są to przedsięwzięcia na lądzie lub morzu, czy też natury gospodarczej — muszą być uważane jako dobrowolna i odosobniona akcya danego rządu. Nie wzięcie udziału w takiej akcyi przez jakiś rząd nie oznacza wcale prawnego ani też moralnego naruszenia układu i nie wywołuje zakwestyonowania przynależności do Ligi.

3) Wszystkie własne kwestye polityczne odnoszące się do wewnętrznych spraw członka Ligi narodów łącznie ze sprawą emigracyi, żeglugi nadbrzeżnej, przewozu towarów i handlu, podpadają w zupełności pod ustawodawstwo danego państwa.

Wszystkich innych kwestyj, które uchodzą za wewnętrzne, lecz mogą wzbudzić różnicę zapatrywań pomiędzy stronami, przyczem jedna strona uważa je za kwestyę polityczną, a nie wewnętrzno-państwową, nie może Liga narodów roztrząsać, ani też nie może powziąć odnośnie do nich decyzyi, chyba, że decyzyę tę poweźmie rada, w skład której nie wchodzi żadna ze stron poważnionych.

4) Żadna kwestya, która zdaniem Stanów Zjednoczonych podpada pod doktrynę Monroego, nie może być tematem roztrząsań żadnej korporacyi ani rady, sądu rozjemczego ani też innego zebrania.

Niebezpieczeństwo wojny z Japonią.

Rotterdam, Tel. wł. Pisma nowojorskie zamieszczają oświadczenie Millera w sprawie Szantungu, złożone na posiedzeniu komisyi dla spraw zagranicznych. Wedle sprawozdania nowojorskiego »Sun« oświadczył Miller między innymi: Sprawy na wschodzie przybrały teraz taki charakter, że niebezpieczeństwo wojny z Japonią wcale jest blizkie. Konflikt ten może zostanie złagodzony, o ile senat przed ratyfikacyą traktatu pokojowego nakłoni urząd spraw zagranicznych ażeby zażądał od rządu angielskiego i francuskiego stanowczego oświadczenia co do tajnego traktatu z Japonią.

Międzynarodowa komisya węglowa.

Wiedeń. PAT. Wiedeńskie Biuro Korespondencyje donosi z Gracu. Sekretarz stanu dla spraw handlowych Zerdik wygłosił w Gracu mowę, w której oświadczył, że angielski pułkownik Goodyear zawiadomił go, że komisya węglowa, która pozostawała dotychczas pod jego kierownictwem będzie zastąpioną przez międzynarodową komisyę z siedzibą w Paryżu. Do tej komisyi należeć będą przedstawiciele Anglii, Francyi, Włoch, Polski, Czechosłowacyi, Jugosławii i Ameryki. Przedstawiciel amerykański będzie należał do tej komisyi do dnia 1 września. Niemcy i niemiecka Austrya nie mają w tej komisyi przedstawiciela.

Misya węglowa dla Polski.

Lyon, PAT. Radiotelegram stacyi warszawskiej. We czwartek odbyło się pod przewodnictwem ministra Louchera posiedzenie międzynarodowej komisyi węglowej. Na posiedzeniu tem przemawiał pan Hoover, który dnia tego powrócił z Polski. Amerykański mąż stanu miał możność skonstatować w czasie swej podróży, że wschodnia Europa jest dostatecznie bogata w węgiel i nie potrzebuje już korzystać z pomocy z dostarczanej przez stare przemysłowe państwa zachodnie. Może ona nawet przychodzić im z pomocą. Zdecydowano wreszcie wysłać misyę do Polski, która odjedzie w poniedziałek. Misya mieć będzie za zadanie zbadanie stanu produkcyi kopalni znajdujących w ruchu, szczególnie kopalń dąbrowskich i cieszyńskich, znalezienie środków wzmocnienia wydajności i uregulowania rozdziału a wreszcie rozwiązanie w miarę możności zagadnienia transportowego.

Nota koalicyi w sprawie Węgier.

Wiedeń. PAT. Wied. biuro koresp. donosi z Saint Germain pod datą 23 bm. Dzienniki paryskie ogłaszają tekst noty która została wysłana na inicyatywę delegacyi amerykańskiej wobec protestów Czechosłowacyi, Jugosławii i Włoch do międzysojuszniczej komisyi w Budapeszcie. Brzmi ona m. i. Jest najsilniejszem życzeniem mocarstw sprzymierzonych zawrzeć z narodem węgierskim trwały pokój. Jednakże nie wierzę aby to się mogło stać jak długo władza na Węgrzech pozostaje w rękach teraźniejszego rządu węgierskiego. Rząd ten nie powstał z woli ludu węgierskiego, lecz z zamachu wykonanego przez małą grupę policyantów pod ochroną obcej armii. Jego szefem jest członek rodziny Habsburgów, która przez swą politykę i swe ambicye w wielkiej mierze przyczyniła się oraz wzięła na siebie odpowiedzialność za nieszczęście, od którego świat jeszcze cierpi i długo jeszcze będzie cierpiał. Pokój, o którymby można rokować z takim rządem, nie byłby trwały, a z drugiej strony rządy sprzymierzone nie mogłyby takiemu rządowi użyczyć pomocy gospodarczej, której Węgry tak bardzo potrzebują. Jeżeli arc. Józef powołuje się na to, iż gotów jest przed wdaniem się w rokowania z mocarstwami sprzymierzonemi i zsojuszonemi, poddać się próbie zapytania narodu o zdanie, to my mu odpowiadamy, że to nas nie może zadowolić, ponieważ wybory odbyły by się pod kierownictwem administracyi na czele której znajduje się tenże sam arc. Józef. W interesie europejskiego pokoju są przeto mocarstwa sprzymierzone i zsojuszone zmuszone obstawać przy tem, aby pretendent który teraz rości sobie pretensyę do najwyższej władzy na Węgrzech ustąpił i aby naród węgierski powołał rząd, w którym byłyby zastąpione wszystkie stronnictwa. Mocarstwa sprzymierzone i zsojuszone będą gotowe z każdym rządem, który cieszy się zaufaniem zgromadzenia wybranego z woli narodu wejść w rokowania. To orędzie ma być ogłoszone we wszystkich obszarach kraju.

Konflikt Lovaszy — Friedrich.

Przyczyną antysemityzm Friedricha.

Wiedeń. Tel. wł. »Neues Wiener Abendblatt« donosi z Budapesztu, że na posiedzeniu Rady ministrów przyszło do starcia między ministrami Lovaszym i Friedrichem. J. Lovaszy przedłożył szereg warunków i oświadczył, że w razie nieprzyjęcia tychże natychmiast wnosi dymisyę. Jednym z tych warunków jest też najostrzejsza walka z *agitacyą antysemicką*. Gabinet w końcu warunki Lovaszyego przyjął

Premier Friedrich o sytuacyi na Węgrzech.

Wiedeń. PAT. Wied. Biuro koresp. podaje za węgierskiem biurem wywiad z węgierskim prezydentem ministrów Friedrichem, który powiedział, że przesilenia gabinetowego niema. Wybory odbędą się 20 września. Węgierska ludność rolnicza sympatyzuje z arcyks. Józefem i niema mowy, aby przed wyborami ustąpił. O rokowaniach pokojowych jeszcze niema mowy i należy z tem przeczekać do wyborów. Rumuńskie władze okupacyjne zachowują się lojalnie i życzliwie. O białym terrorze i pogromach niema mowy.

Samoobrona ludności żydowskiej w Budapeszcie.

Budapeszt. (Tel. wł.) Agitacya pogromowa w Budapeszcie trwa dalej. Żydzi utworzyli samoobronę, która jest ciągle w pogotowiu. Dzień Św. Szczepana minął spokojnie. Deputacya *oficerów żydowskich* udała się do ministra wojny Schnetzera, któremu przedstawiła niesłychaną hecę pogromową ostatnich tygodni. Oficerowie żydowscy oświadczyli, że cały ruch wywołali niesumienni prowokatorzy i zapowiedzieli, że będą się musieli chwycić jak najostrzejszych środków samoobrony, jeżeli agitacya ta nie ustanie. Minister wojny zapewnił, że wyda energiczne zarządzenia, ażeby kres położyć tym niegodnym stosunkom.

Rewizya programu węg. partyi socyalistycznej.

Wiedeń, Tel. wł. »Arbeiter Zeitung« donosi, że w niedzielę odbędzie się w Budapeszcie nadzwyczajny zjazd węgierskich partyi socyalistycznych celem rewizyi programu i statutu organizacyjnego partyi, która chce wyciągnąć konsekwencye z upadku systemu bolszewickiego.

Lenin za kursem umiarkowanym.

Zurych. Cz. B. P. Donoszą z Moskwy: Urzędowe ogłoszenia rządu zdają się wskazywać na dążenie wprowadzenia bardziej umiarkowanego kursu i wejścia w kontakt z warstwami burżuazyjnemi »Prawda« zauważa, że pozyskanie sfer burżuazyjnych będzie trudne, ponieważ nawet do Rosyi dotarła wieść o upadku rządu komunistycznego na Węgrzech. Lenin wygłosił na zgromadzeniu organizacyi robotniczej w Moskwie przemówienie, w którem doniósł że fala dyktatury proletaryatu, która rozlała się po całym świecie, obecnie opadła. Proletaryat węgierski jest nie dość dojrzały, dlatego runęły tam usiłowania komunistów. Upadek Kuna zmusza do szukania porozumienia z proletaryatem europejskim inną drogą. Rosya musi nadal popierać propagandę komunistyczną i pracować intenzywniej, niż dotąd i musi wszelkie możliwe środki skupić dla walki z imperyalizmem Europy. Lenin nie odrzuca współpracy wolnomyślnych jednostek z pośród burżuazyi.

Komisya amerykańska w Palestynie.

Kopenhaskie biuro syonistyczne donosi z Palestyny: Pobyt amerykańskiej sekcyi komisyi aliantów wniósł nowe życie w całokształt życia politycznego w kraju. Goście amerykańscy weszli w bardzo ścisły kontakt ze wszystkimi sferami i partyami ludności i zwiedzili rozmaite instytucye, oraz przyjęli liczne deputacye w Judei i Galilei. Obecnie bawią oni w Damaszku. Z początku było nie pewnem, czy stanowisko pewnych sfer żydowskich w Jerozolimie będzie odpowiadało życzeniom narodowo-żydowskim, ponieważ elementa ortodoksyjne miały wyrazić zamiar przedstawienia sekcyi amerykańskiej swych specyalnych życzeń, które oznaczałyby osłabienie żądań całego żydostwa. Na szczęście jednak obawy okazały się płonne, gdyż przedstawiciele tak sefardyjskich jak i aszkenazyjskich Żydów przedłożyły komisyi życzenia swe z pełną godnością i poczuciem dumy narodowej. Przewodniczący komisyi sefardyjskiej Jakób Meier, nadrabin Salonik przywitał komisyę błogosławieństwem i przedstawił w języku hebrajskim historyczne prawa narodu żydowskiego do Palestyny. Po przetłumaczeniu mowy jego na język angielski wystosowali członkowie komisyi szereg pytań, które w przeważnej mierze dotyczyły kwestyi przyszłej imigracyi do Palestyny oraz stosunku Żydów do reszty ludności tubylczej. Deputacyę Żydów aszkenazyjskich prowadził rabin Chaim Sonnenfeld.

Podczas pobytu komisyi w Galilei deputacya grecko-ortodoksyjna złożyła oświadczenie, w którem podkreśliła wielkie korzyści jakie przynosi krajowi imigracya Żydów i zaznaczyła, że dalsza kolonizacya byłaby pożądana. Również arabsko-mahometańska deputacya w Nazarecie zaznaczyła życzliwe stanowisko względem Żydów, a wielu przedstawicieli gmin wiejskich okręgu Haify oświadczyło się za imigracyą Żydów. W Judei oświadczyły się deputacye arabskie względem Żydów częścią życzliwie, częścią zaś neutralnie.

Na zgromadzeniu w Safed zdał p. Braunstein sprawozdanie z przyjęć różnych deputacyi z dolnej i z górnej Galilei przez komisyę amerykańską w Nazarecie. Ze sprawozdania tego wynika, że ludność arabska odnosi się życzliwie do imigrantów żydowskich, uznając ich zasługi w podniesieniu stanu ekonomicznego i kulturalnego kraju. Odnośnie do memoryału mieszkańców arabskich, skierowanego przeciwko Żydom, oświadczyły deputacye arabskie, że czynią to pewne jednostki, uprawiające wbrew żywotnym interesom kraju propagandę antysemicką.

We wszystkich koloniach żydowskich została komisya uroczyście przyjęta. Szczególnie uroczystem było przyjęcie w kolonii Riszon leZion, w którem wzięły udział kierujące osobistości z Jaffy i Jerozolimy, przedstawiciele kolonii żydowskich, oraz syonistycznej komisyi palestyńskiej. Po przyjęciu odbyło się śniadanie w gaju palmowym. Amerykanie zaznaczyli, że chłop żydowski wywarł na nich dodatnie wrażenie. W kolonii Sichron Jakob zabawiali się Amerykanie rozmową z porucznikiem Aaronsonem, bratem zmarłego agronoma, który udzielił im wyczerpujących informacyi o tem, czego kolonizacya żydowska dokonała.

Przybycie komisyi Damaszku wywołało wśród ludności tamtejszej wielkie zainteresowanie. W Syryi bowiem istnieje kilka zapatrywań politycznych odnośnie do kwestyi protektoratu. Jedni żądają autonomii Syryi niezależnej od Hedżasu, drudzy uważają za konieczny protektorat mocarstwa nad Syryą, inni wreszcie są za zjednoczeniem Syryi i Hedżasu.

Po przybyciu do Damaszku odwiedził sekretarz komisyi amerykańskiej Chachama Basziego, z którym omówił porządek przyjęcia delegacyi. Dnia 29 Siwan przyjęła komisya amerykańska deputacyę gminy żydowskiej w Damaszku, prowadzoną przez adw. Józefa Abadiego, członka rady miejskiej i Chachama Basziego. Rozmowa z deputacyą, która wywarła na komisyi korzystne wrażenie, toczyła się około sprawy uregulowania stosunku Palestyny do Syryi. Na wzmiankę przewodniczącego komisyi, że jedynie Żydzi domagają się oddzielenia Palestyny od Syryi, oświadczyli reprezentanci żydowscy, że mają pełne zrozumienie dla żądań swych ziomków, jednakowoż jako Żydzi są przeciwni przyłączeniu Syryi do Palestyny. Adw. Abadi podkreślił, że Syrya nigdy nie tworzyła jedności z Palestyną, i że nawet pod panowaniem tureckiem oba kraje były oddzielnie od siebie administrowane. Jako wierni synowie narodu żydowskiego domagają się także syryjscy Żydzi niezawisłości Palestyny, dla siebie zaś żądają zagwarantowania praw narodowych.

Pobyt komisyi amerykańskiej spowodował także Emira Feisula do przedstawienia swego stanowiska. W Aleppo wygłosił wobec zwierzchników wszystkich gmin i notablów przemówienie, w którem wezwał lud do jedności i zadokumentowania komisyi amerkańskiej, że jest zdolnym do własnego rządzenia się.

Rywalizacya angielsko-francuska w Syryi.

Wersal. (B. K.) »Temps« zamieszcza w artykule wstępnym, pod tytułem „Na wschodzie" następujące uwagi; Od pewnego czasu wyładowują okręty angielskie w Bejrucie broń i amunicyę którą nabywają tam agenci Emira Feisula. Istnieją pewne poszlaki, że w lutym doszła do skutku umowa Anglii z władcą arabskim i że siły arabskie, które Anglia zamierza uzbroić, wynoszą, dwie brygady. Artykuł kończy się zapytaniem, w jaki sposób przyjmą te po europejsku uzbrojone oddziały wojska francuskie, które wkrótce mają obsadzić Syryę.

Dr. Jakòb Thon w Londynie.

Kopenhaga. (Tel. wł.) Zastepca kierownika syonistycznego Urzędu palestyńskiego w Jaffie, p. Dr. Jakób Thon, przybył po krótkim pobycie w Paryżu, do Londynu. Dr. Jakób Thon, (brat posła krakowskiego Dra Ozyasza Thona) stoi wespół z Dr. Arturem Rüppinem na czele Urzędu palestyńskiego w Jaffie, od chwili założenia tegoż tj. od r. 1908. Jak wiadomo, jest Urząd ten naczelną instancyą syońską w Palestynie a zarazem egzekutywą Swiatowej Organizacyi Syońskiej odnośnie do wszystkich jej akcyi w Palestynie. Podczas wojny, gdy Dr. Ruppin musiał na skutek rozkazu tyrana Dżemal Paszy opuścić Palestynę, objął Dr. Jakób Thon po przyjęciu obywatelstwa tureckiego kierownictwo Urzędu palestyńskiego i jako taki stał na czele wszystkich akcyi żydowskich w Palestynie podczas wojny. Wyjazd dra Jakóba Thona w chwili obecnej, po pobycie misyi amerykańskiej w Palestynie, do Londynu ma wielkie znaczenie. W Londynie obraduje teraz w permanencyi jak już donieśliśmy Komitet Akcyjny Organizacyi Syońskiej i tzw. »Komisya mandatowa« konferencyi pokojowej, która ma rozstrzygnąć komu oddać mandat nad Palestyną. Obecność Dra Thona w Londynie przyczyni się niewątpliwie do korzystnego załatwienia dla nas sprawy palestyńskiej.

Swiatowa organizacya „Poale Syon" zostaje w drugiej międzynarodówce.

Jak już donieśliśmy, obradował w Sztokholmie przed międzynarodową konferencyą socyalistyczną w Lucernie zjazd partyi krajowych świitowego żydowskiego związku związku socyalistycznego »Poale Syon« z Polski, Ukrainy, Niemiec, niemieckiej Austryi i Czecho-Słowacyi. Po referacie członka egzekutywy Chazanowicza i dyskusyi nad sprawozdaniem egzekutywy wyraziła konferencya członkom egzekutywy, Chazanowiczowi, Kapłańskiemu i Lockerowi podziękowanie za ich żmudną pracę.

Wniosek delegatów wiedeńskich, którzy jak wiadomo przyjęli program komunistyczny, ażeby zjazd uchwalił wystąpienie z drugiej Międzynarodówki i przyłączył się do trzeciej, został odrzucony. Konferencya oświadczyła, że jak dotychczas tak i nadal stać będzie na stanowisku drugiej międzynarodówki. Na konferencyę w Lucernie wyjechali też Kapłański i Chazanowicz.

Konferencya poleciła egzekutywie poczynienie przygotowań celem zwołania światowego kongresu robotników żydowskich. Ostatnie dni obrad poświęcone były omówieniu najbliższych zadań w Palestynie. Nad sprawą przynależności do organizacyi syonistycznej wywiązała się bardzo ożywiona dyskusya (jak wiadomo należy organizacya »Poale-Syon« jako odrębna federacya do światowej organizacyi syonistycznej.) Uchwalono wkońcu 5 głosami przeciw 4 pozostać w organizacyi syonistycznej. Za tem głosowali Chazanowicz, Loker, Kapłański Jahrblum i Rubaszow, przeciwko Rewucki, (Ukraina) i trzej delegaci wiedeńscy.

Żydowski bank kolonialny w Preszburgu.

Praga. Tel. wł. W Preszburgu został założony bank kolonialny z kapitałem 5 milionów koron. Na czele dyrekcyi, składającej się z 10 członków, stoi p. Ryszard Schlesinger z Pistyan. Celem tego instytutu jest opieka gospodarcza nad Żydami słowackimi i przygotowanie emigracyi tychże do Palestyny.

Obrady IV. Zjazdu syonistów w Polsce.

Dalsza dyskusya.

Po referacie p. Lewitego zabiera głos pierwszy mówca jeneralny p. Munczyk (Ceirej Syon). Występuje on b. ostro przeciw referentowi.

Nie zdobywacie się na żadną samodzielność, powtarzacie tylko to, co jest w deklaracyi angielskiej w sprawie Palestyny. Jakiem prawem chcecie ograniczyć emigracyę?

W imieniu Komitetu Wykonawczego występuje p. Podliszewski.

Sumienie nam nie pozwala, dać możności wszystkim, kto tylko zechce, emigrować do Palestyny. Skutek byłby taki, że 75 tysięcy emigrantów musiałoby wracać. Palestyna potrzebuje ludzi pracowitych, produktywnych.

Konferencya przystępuje do rozpatrzenia 2 rezolucyi wyrażających votum zaufania byłemu Centralnemu Komitetowi.

Pierwsza rezolucya czytana przez p. M. Gordona wyraża uznanie dla C. K., druga zaś wyraża zaufanie. Po krótkiej dyskusyi przewodniczący podaje pierwszą rezolucyę pod głosowanie. Przechodzi ona 80 głosami przeciw 25.

P. Meremiński oświadcza imieniem »Ceire-Syon«, że frakcya C. S. nie brała udziału w głosowaniu.

Pos. Grünbaum wskazuje na to, że przedewszystkiem należy się liczyć z momentami odrodzeniowymi, a nie socyalnymi. Gdy się mówi o socyalizacyi ziemi, należy przedtem udowodnić, iż jest ona potrzebną dla wybudowy żydowskiej Palestyny. Jeśli warunki będą przeciwko nacyonalizacyi, wtedy trzeba będzie jej się zrzec.

Podczas dyskusyi wszedł do sali amb. Morgenthau, którego powitał przew. dr. Thon. W odpowiedzi swojej wskazał Morgenthau na to, że cała Ameryka wypowiedziała się za odbudową siedziby żydowskiej w Palestynie.

W dalszym ciągu zabrał głos p. I. Szwajger (C. S.), który wskazuje na to, iż w sprawie językowej czy to w Palestynie, czy też w golusie należy przedewszystkiem się liczyć z objektywnymi warunkami, które umożliwiają wprowadzenie języka hebrajskiego w Palestynie.

Del. Zajczyk wskazuje na wielkie znaczenie Hechalucu przy odbudowie Palestyny.

Ref. Lewite zarzuca ceire-syonistom i Hechalucowi, iż zrzekli się współpracy w urzędzie palestyńskim, a teraz występują z żądaniami. Mówca wskazuje na wielkie przeszkody, jakie miał urząd palestyński przy swojej pracy: nie było ani ludzi, ani pieniędzy. Rezolucye mało pomogą w takich warunkach.

(C. d. n.)

NADESŁANE

Za rubrykę tę redakcya nie odpowiada.

Bł. p.

Sewer Leonard Grobler

słuch. med. 1252

zmarł d. 22 sierpnia br. w 22-im roku życia.

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 24 bm. o godz. 3 pop. z domu przedpogrzebowego.

KRONIKA.

Kraków, 23. sierpnia

Przydział ryżu dla Krakowa. Biuro pras. sekcyi min. aprow. w Krakowie podaje, że z powodu opóźnienia transportu mąki chlebowej z Poznania ludność miasta Krakowa otrzyma w przyszłym tygodniu po 25 dkg. ryżu na głowę. Chleb wydawany będzie z chwilą, gdy zapowiedziany transport mąki chlebowej w ciągu tygodnia nadejdzie.

Zawieszenie taryfy maksymalnej na mleko i pieczywo pozakontyngentowe. Celem ułatwienia zaopatrywania się w mleko i pieczywo pozakontyngentowe, Komisya przyboczonej Rady aprowizacyjnej wychodząc z założenia, że istnienie taryfy maksymalnej na mleko i pieczywo pozakontyngentowe oddziałuje w obecnym czasie ujemnie na przywóz względnie podaż tych artykułów w mieście, uchwaliła na posiedzeniu w dniu 20 bm. zniesienie na próbę cen maksymalnych na mleko i pieczywo pozakontyngentowe. Na tej podstawie magistrat zawiesza aż do odwołania moc obowiązującą taryfy cen maksymalnych na mleko i pieczywo pozakontyngentowe i zezwala począwszy od 23 bm. na sprzedaż mleka po cenie targowej, a pieczywa pozakontyngentowego po cenie odpowiadającej cenom targowym zboża, względnie mąki dowożonej z Królestwa Polskiego.

Zwraca się uwagę z naciskiem, że zawieszenie taryfy maksymalnej nie nadaje sprzedającym mleko i pieczywo pozakontyngentowe prawa do pobierania dowolnych i wygórowanych cen i że nadużycia w tym kierunku będą z całą bezwzględnością ścigane.

Zaopatrzenie miasta w sól. W ostatnich dniach nadeszły do miasta większe zapasy soli (około 44 wagonów). Sól do użytku domowego będą wydawały od poniedziałku 25 bm. wszystkie sklepy rejonowe, mączne w liczbie 34 na kupony górne legitymacyi białych Nr. 10 i 12 po jednym kg na osobę, czyli po pół kg na każdy z tych kuponów w cenie: warzonka po 1·50 K a sól ciemna po 1 K za 1 kg. Osoby, które pobrały sól za drugą połowę sierpnia br. na kupon 10 tj. tylko pół kg mają zgłosić się do sklepów o dalszą racyę półkgr. na kupon 12. Sól dla przemysłowców i zakładów wydawać będą hurtownicy. Członkowie konsumów otrzymywać będą sól od 25 bm. w swych konsumach na kupony legitymacyi żółtych. Ponieważ w stosunku do ogólnej ilości soli

dostarczonej, przydzielono do miasta soli warzonkowej tylko około 10 proc. przeto sklepy będą wydawały konsumentom sól warzonkową tylko w jednej dziesiątej części całej racyi soli im się należącej.

Pomoc dla uchodźców z Górnego Śląska. Biuro Pras. Sekcyi min. aprow. w Krakowie, podaje, że wobec konieczności udzielenia pomocy licznym rzeszom polskich uchodźców z Górnego Śląska Sekcya Min. Aprow. w Krakowie udzieliła w dniu dzisiejszym na ten cel na razie 50 cetnarów metr. mąki, 15 cetn. m. ryżu i 15 cetn. m. fasoli.

Rozdział sacharyny na wrzesień. Stow kawiarzy zawiadamia swych członków, że przyznaną im sacharynę mogą odebrać codziennie od 9 do 12 i od 3 do 6 popołudniu.

Stowarzyszenie przemysłowe fryzyerów w Krakowie. komunikuje: Dnia 19 sierpnia 1919 odbyło się przy współudziale delegatów pracowników nadzwyczajne Walne Zgromadzenie majstrów fryzyerskich w sprawie nowych żądań pomocników co do wydatnego podwyższenia płac i zupełnego zamykania zakładów fryzyerskich w niedziele.

Wskutek opuszczenia zebrania przez delegatów nie doszło do porozumienia, a zgromadzeni majstrowie odrzucili jednomyślnie postawione żądania jako nienadające się wogóle do przyjęcia.

Żyd. Tow. szkoły lud. i średn. w Krakowie donosi nam, że nauka szkolna w zakładach Tow. rozpocznie się jak zwykle, 1 września br. — Wpisy do szkoły lud. odbędą się 27 i 28 bm. na kursa I i II kl. gimn. realn. 29 bm.

Ze sportu. Ż. K. S. „Makkabi" rozegra dziś na własnym placu match footballowy z drużyną „Biała—Lipnik" obecnie w Bielsku najsilniejszą Match ten obudził wielkie zainteresowanie.

Czteroimienny oszust. Donieśliśmy niedawno o niejakim Silverze, który pod różnymi nazwiskami grasuje w różnych miastach kraju, gdzie pod pozorem dostarczania różnych towarów amerykańskich wyłudza od łatwowiernych większe sumy pieniężne. Ostatnio wyłudził on od Albiny Lieblich, żony ajenta policyjnego we Lwowie 40 tys. K tytułem zaliczki za dostarczenie towarów amerykańskich wartości 83 tys. K. Tenże Silver vel Silber, który podawał się również za Silbermana, wyłudził pod nazwiskiem Blimentala od Henryka Wienera, zegarmistrza w Dziedzicach 2300 K, które ten dał mu na zakupno towarów, jakie Blimental miał mu przywieźć z Wiednia. Blimental był swego czasu aresztowany jako podejrzany o posiadanie fałszywych dokumentów amerykańskich, został jednak wówczas przez sąd powiatowy w Krakowie uwolniony. Jest on mężczyzną 53-letnim wzrostu nizkiego, twarz ma owalną, włosy i wąsy siwe. Przestrzega się wszystkich przed tym oszustem!

Zuchwałe napady bandyckie. Na mieszkanie gospodarza Jana Owcy przy ul. Królowej Jadwigi na Zwierzyńcu napadło ubiegłej nocy 4 uzbrojonych bandytów w maskach, którzy związawszy wszystkich członków rodziny i zakneblowawszy im usta zrabowali całą gotówkę jaka się w domu znajdowała w wysokości 2480 K. Owca zdołał się uwolnić z więzów i uciekł niespostrzeżony przez okno, zanim jednak przybył z policyą, bandyci zbiegli, zgwałciwszy poprzednio 13 l. córkę Owcy.

Tejsamej nocy włamali się cisami bandyci z 2 wspólnikami do domu ks. Salezyanów na Dębnikach, gdzie grożąc księżom śmiercią zażądali od nich oddania pieniędzy. Otrzymawszy 1500 K opuścili dom i wsiadłszy na przygotowane łódki popłynęli w dół Wisły. Jak stwierdzono, byli to bandyci z b. Kongresówki i w ciemnościach nocy zdołali ujść przed pościgiem policyi.

Napad rabunkowy na ulicy Ubiegłej nocy około g. 3 nad ranem napadło na wychodzącego z „Empire" przy ul. Sławkowskiej St. Pokludę 2 bandytów, którzy pobili go, poczem skradłszy 400 K i kapelusz uciekli w dorożce.

Włamanie. Niewyśledzeni dotąd sprawcy włamali się ubiegłej nocy do mieszkania dra W. Zakrzewskiego, asystenta kliniki chorób wewn. przy ul. Kopernika 15, gdzie dostawszy się przez okno splądrowali doszczętnie całe mieszkanie, unosząc w tobołach rzeczy większej wartości. Tejsamej nocy napotkał żołnierz policyjny na ulicy Strzeleckiej 2 mężczyzn, którzy widząc go porzucili toboły, które nieśli i zbiegli. Żołnierz oddał za nimi kilka strzałów, które chybiły. W tobołach znajdowała się część rzeczy, które zostały skradzione u dra Zakrzewskiego. Są one do odebrania w biurze policyjnem „pod telegrafem."

Nieudała kradzież. Andrzej Feliś, lat 33 z Podgórza skradł w magazynie agencyi handlowej przy ul. Bosackiej sztukę płótna wartości 1000 K. Felisia przytrzymano i materyę mu odebrano.

KOMUNIKATY.

W niedzielę 24 bm. o g. 8 wiecz. odbędzie się w sali strzechy robotniczej (Gertrudy 27) wieczór literacki z odczytem p. Zerubabla na temat „Perec jako Gaon literatury żydowskiej."

REPERTUAR M. TEATRU POWSZECHNEGO

Niedziela wieczorem „Lalka".

Redaktor naczelny Dr. Wilhelm Berkelhammer. Odpowiedzialny w zast. Jakób Freund. — Druk. M. Deutschera, Kraków, Bożego Ciała 9. Telefon [illegible].